

Heorhij i Serhij Jakutowyczowie to ojciec i syn, wybitni ukraińscy artyści, laureaci najbardziej prestiżowej na Ukrainie nagrody im. Tarasa Szewczenki, członkowie korespondencji Akademii Sztuk Pięknych Ukrainy, którzy zasłynęli ze swoich prac w dziedzinie scenografii filmowej i grafiki książkowej.

Heorhij Jakutowycz (1930–2000) był scenografem legendarnego ukraińskiego filmu *Cienie zapomnianych przodków* (1964) w reżyserii Siergieja Paradżanowa. Paradżanow tak pochwalił wkład artysty: „To nie tylko artysta, ale myślący artysta. [...] Uratował nas od pejzanimu, od fałszu”. Został również scenografem innego filmu nurtu “ukraińskiego kina poetyckiego” – *Zachar Berkut* (1971), wyreżyserowanego przez wybitnego ukraińskiego reżysera Leonida Osykę.

Był konsultantem artystycznym najsłynniejszego filmu Osyki, *Kamienny krzyż* (1968), a także późniejszego jego utworu *Hetmańskie klejnoty* (1993). W swojej twórczości opierał się na zasadach sztuki ludowej ukraińskiego artysty Mychajło Bojczuka, zamordowanego przez sowiecki reżim w 1937 roku. W 2000 roku odbyła się jedyna za życia Heorhija Jakutowycza wystawa jego prac.

Serhij Jakutowycz (1952–2017) był współtwórcą filmu fabularnego *Modlitwa za hetmana Mazepę* (2001) kolejnego znakomitego ukraińskiego reżysera, Jurija Illienki. W 2005 roku dołączył do pracy nad filmem *Taras Bulba* (2009) rosyjskiego reżysera Wołodymyra Bort’ko, za który w tym samym roku otrzymał nagrodę Złotego Orła (Moskwa) za „najlepszą pracę dyrektora artystycznego”.

Artysta zaprojektował około 200 książek.

Prace Serhija Jakutowycza zostały zgromadzone m.in. w: Narodowym Muzeum Sztuki Ukrainy (Kijów), Muzeum Książki i Drukarstwa Ukrainy (Kijów), Muzeum Literatury (Odessa), Państwowej Galerii Tretiakowskiej (Moskwa), Altes Museum (Berlin), Muzeum Katanii (Włochy), Ukraińskim Domu w Ameryce (Nowy Jork), Smithsonian Museum (Waszyngton), Białym Domu (Waszyngton).

Po stracie jedynego syna Antona Jakutowycza (1975–2014) i żony Olhy (1950–2009) artysta zmarł w wieku 64 lat.

Heorhiy and Serhiy Yakutovych were father and son, both outstanding Ukrainian artists, winners of the Taras Shevchenko Prize, Ukraine's most prestigious, and corresponding members of the Academy of Arts of Ukraine, who became famous for their works in film and book graphics.

Heorhiy Yakutovych (1930–2000) was the production designer for the landmark Ukrainian film *Shadows of Forgotten Ancestors* (1964) directed by Sergiy Parajanov, who praised the artist's contribution thus: "He is not just an artist, but a thinking artist. [...] He saved us from the paisanism, from falsity." He also became the production designer for another film of Ukrainian "poetic cinema", *Zakhar Berkut* (1971), directed by the legendary Ukrainian director Leonid Osyka.

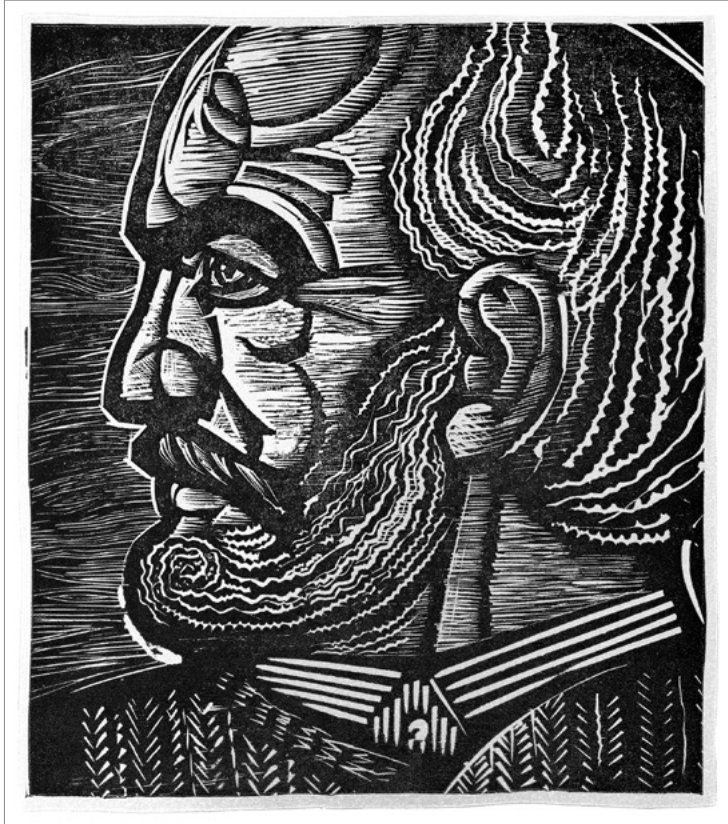
In addition, Heorhiy Yakutovych was an artistic consultant for Leonid Osyka's most famous film, *The Stone Cross* (1968), as well as for his film *Hetman's Kleynodes* (1993). In his work, he relied on the principles of folk art of the Ukrainian artist Mykhailo Boichuk, who was murdered by the Soviet regime in 1937. The only lifetime exhibition of Heorhiy Yakuvych's works took place in 2000, the last year of the artist's life.

Serhiy Yakutovych (1952–2017) was the co-creator of the feature film *Prayer for Hetman Mazepa* (2001) by the Ukrainian film director Yuriy Illienko. In 2005, he joined the work on the film *Taras Bulba* (2009) by the Russian director Volodymyr Bortko, for which he received the Golden Eagle Award (Moscow) in the same year for the "best work of an art director".

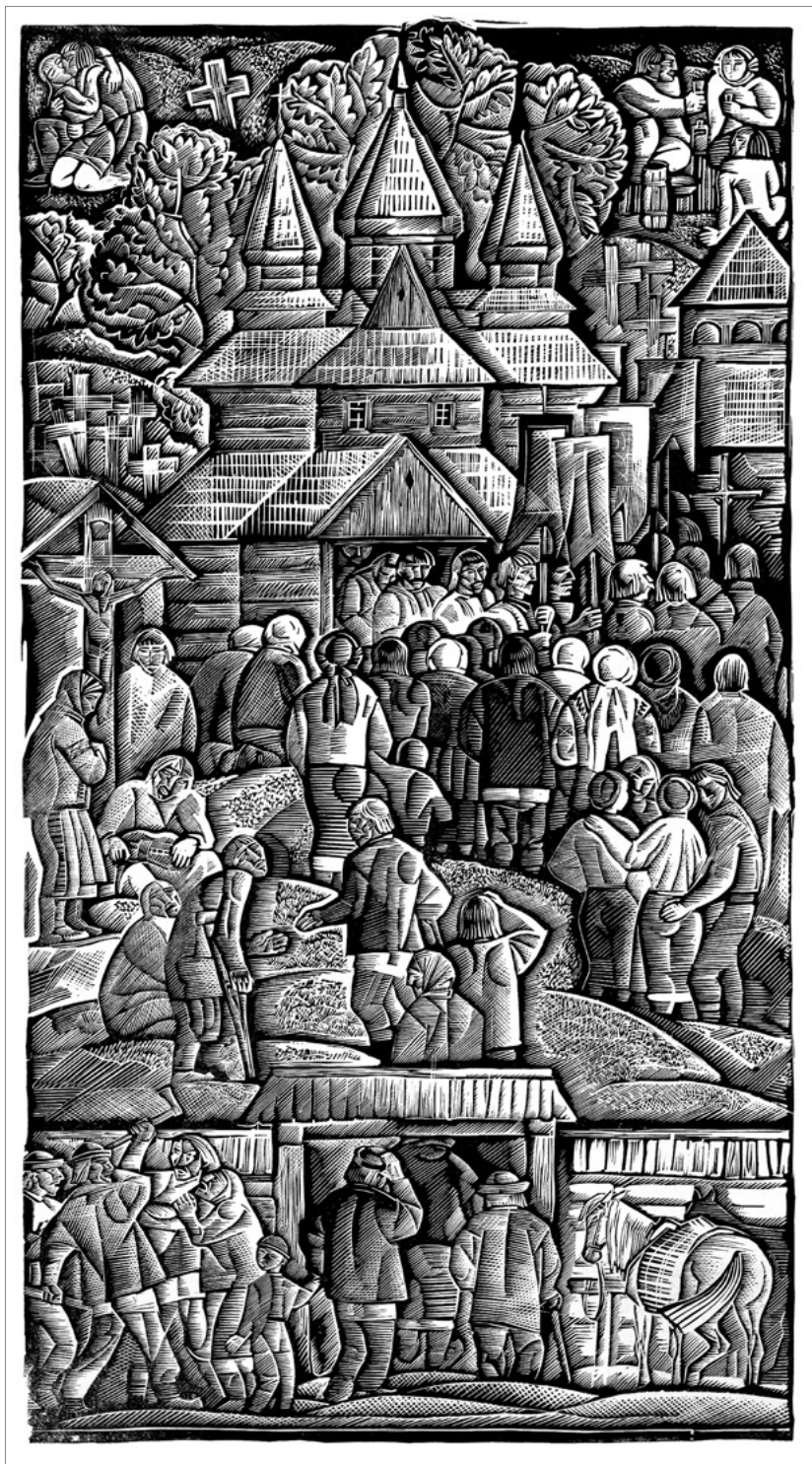
The artist has designed about 200 books.

Serhiy Yakutovych's works are kept in such places as the National Art Museum of Ukraine (Kyiv), the Museum of Books and Printing of Ukraine (Kyiv), the Museum of Literature (Odesa), the State Tretyakov Gallery (Moscow), the Altes Museum (Berlin), the Museum of Catania (Italy), the Ukrainian House in America (New York), the Smithsonian Museum (Washington), and the White House (Washington).

After losing his only son Anton Yakutovych (1975–2014), and his wife Olha (1950–2009), the artist passed away at the age of 64.

Heorhij Jakutowycz, *Portret Serhija Paradżanowa*, 1964, linoryt barwny, 23,5 × 20 cm, kolekcja Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

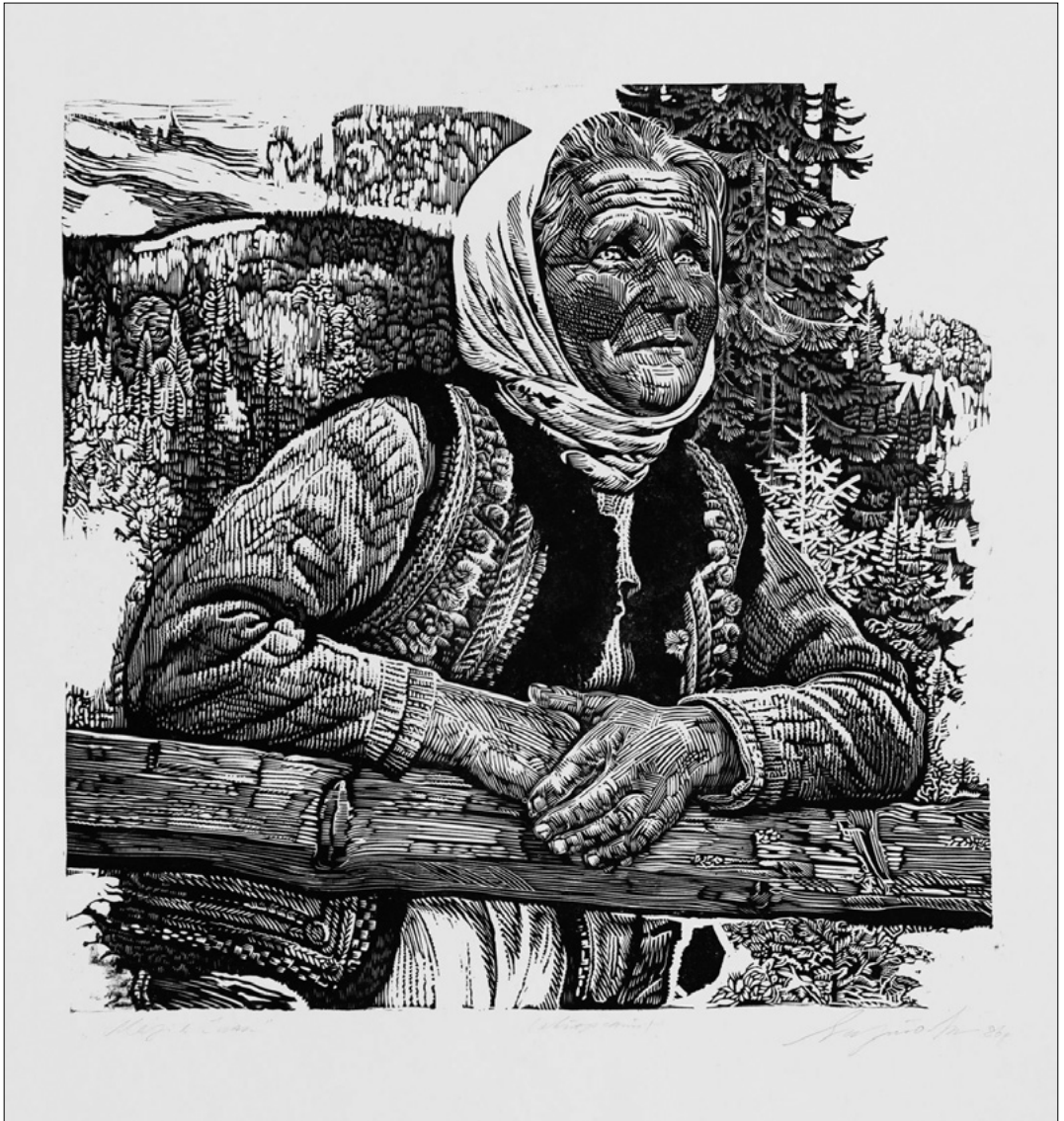
Heorhij Jakutowycz, *Stara Huculszczyzna*, 1966, linoryt, 92,5 × 50 cm, kolekcja Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

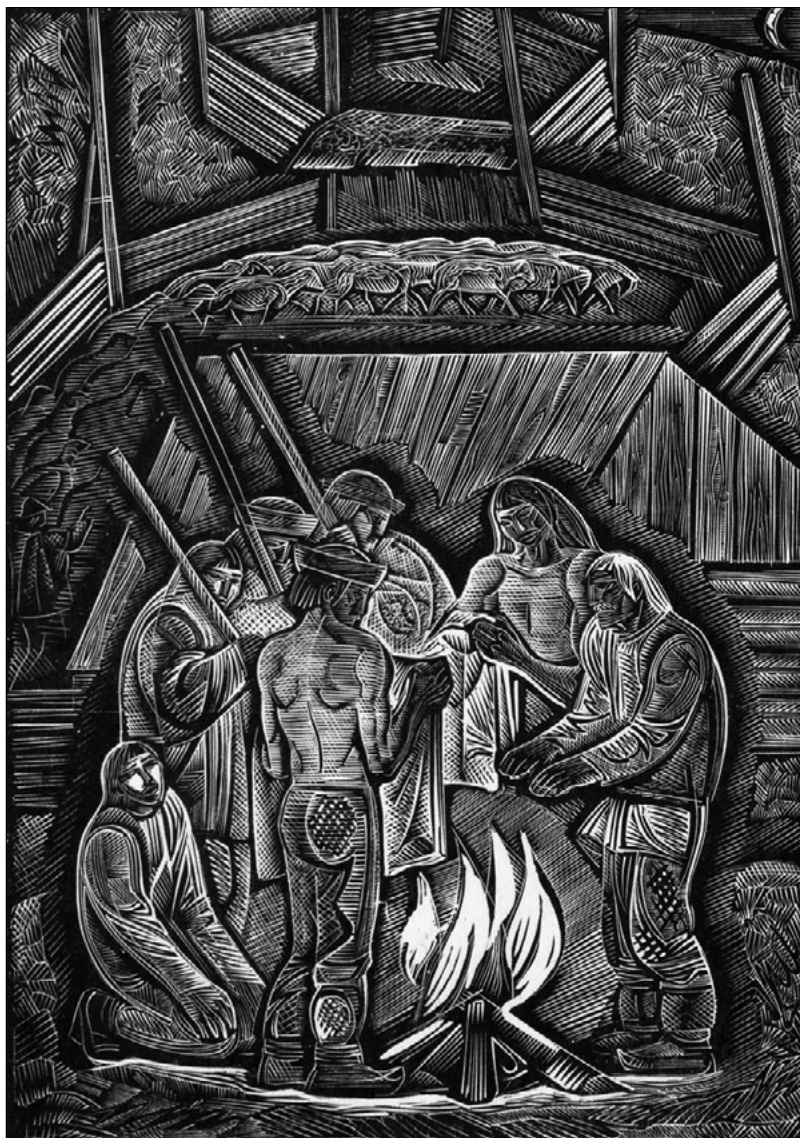
Heorhij Jakutowycz, Plakat filmowy *Cienie zapomnianych przodków*, 1964, linoryt barwny, 78,5 × 60 cm, kolekcja Serhija Jakutowyicza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Heorhij Jakutowycz, *Iwan i Pałagna*. Ilustracja do książki *Cienie zapomnianych przodków*, 1966, drzeworyt, kolekcja Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Heorhij Jakutowycz, *Maria Illuk*, 1986, linoryt, kolekcja Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Heorhij Jakutowycz, *Wieczór na połonynie*. Ilustracja do książki *Cienie zapomnianych przodków*, 1966, drzeworyt, kolekcja Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Heorhij Jakutowycz, *W lesie*, 1988–1989, linoryt, kolekcja Serhija Jakutowycza (Kijów).
Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Heorhij Jakutowycz, *Czarownica*, 1990, linoryt, kolekcja Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

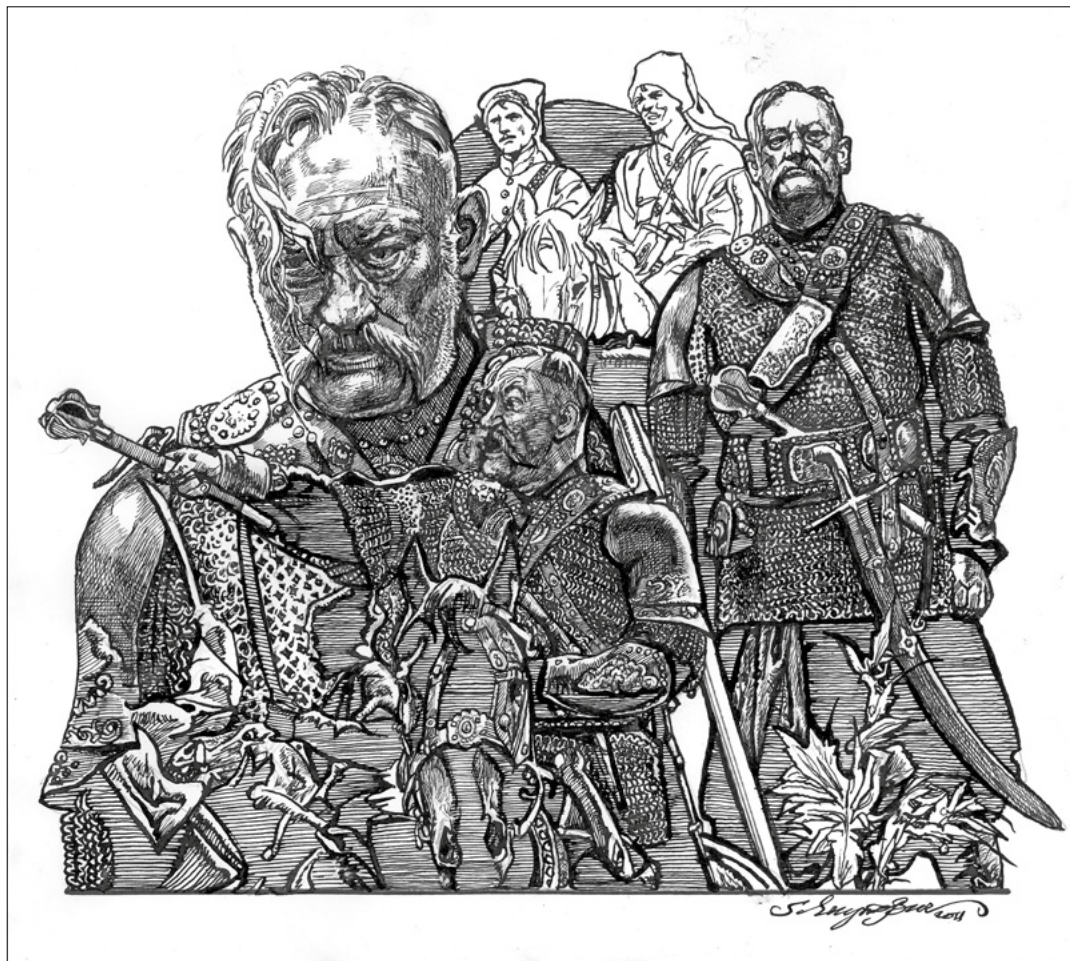
Serhij Jakutowycz, *Iwan Mykołajczuk i Bohdan Stupka w filmie Biały ptak z czarnym znamiem*, 2011. Fundacja Charytatywna Bohdana Stupki (Kijów) / Bohdan Stupka Charitable Foundation (Kyiv)

Serhij Jakutowycz, *Bohdan Stupka w filmie Ogniem i mieczem*, 2011. Fundacja Charytatywna Bohdana Stupki (Kijów) / Bohdan Stupka Charitable Foundation (Kyiv)

Serhij Jakutowycz, *Bohdan Stupka w filmie Modlitwa za hetmana Mazepę*, 2011. Fundacja Charytatywna Bohdana Stupki (Kijów) / Bohdan Stupka Charitable Foundation (Kyiv)

Serhij Jakutowycz, *Bohdan Stupka w filmie Taras Bulba*, 2011. Fundacja Charytatywna Bohdana Stupki (Kijów) / Bohdan Stupka Charitable Foundation (Kyiv)

Mierzenie martwego Iwana siekierą, zdjęcie z planu filmowego *Cienie zapomnianych przodków*, 1964, miejsce i fotograf nieznani, z archiwum Narodowego Studia Filmowego Dovzhenko (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Serhij Paradżanow, Heorhij Jakutowycz i Iwan Mykołajczuk na górze Hłyfa w Wierchowinie, zdjęcie zrobione podczas pracy nad filmem *Cienie zapomnianych przodków*, 1963, fotograf nieznanymi, z archiwum Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Iwan Mykołajczuk, Heorhij Jakutowycz na górze Hłyfa w Wierchowinie, zdjęcie zrobione podczas pracy nad filmem *Cienie zapomnianych przodków*, 1963, fotograf nieznan, z archiwum Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre

Aktor Spartak Bahaszwili, reżyser Serhij Paradżanow, scenograf Heorhij Jakutowycz, kostiumograf Lidia Bajkowa oraz hucy z Karpat, Studio Filmowe im. Oleksandra Dowżenki w Kijowie. Zdjęcie z planu filmowego *Cienie zapomnianych przodków*, 1963, fotograf nieznanym, z archiwum Serhija Jakutowycza (Kijów). Pavlo Gudimov Ya Gallery Art Centre